

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Adresas korespondencijai: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 722, +370 658 42 940, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

---

Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorei

2025-02-25 Nr. TR1-1-(5.1E)

V. Miškinienei

Kopija

Varėnos rajono savivaldybės merui

A. Kašėtai

TEIKIMAS

**DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS 2022-12-07 ĮSAKYMO
NR. DV-1252(3.2) „DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS PARAMOS TEIKIMO SMULKIOJO IR
VIDUTINIO VERSLO SUBJEKTAMS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PANAIKINIMO**

Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius 2022 m. gruodžio 7 d. įsakymo Nr. DV-1252(3.2.) „Dėl Varėnos rajono savivaldybės paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas) 1 punktu patvirtino Varėnos rajono savivaldybės paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas).

Įsakymas priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (redakcija galiojusi iki 2023-04-01) 18 straipsnio 1 dalimi, 29 straipsnio 8 dalies 5 punktu, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 5, 6 ir 7 straipsniais.

Pažymėtina, kad Įsakymo preambulėje nurodytos įstatymų normos nesuteikia Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriui teisės tvirtinti minėtą Tvarkos aprašą.

Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo (toliau – SVVPĮ) 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės parama smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams (toliau – SVV subjektai) teikiama pagal priemones, nurodytas savivaldybių strateginio planavimo dokumentuose,

o 6 straipsnyje yra įtvirtintos valstybės paramos SVV subjektams teikimo formos. SVVPĮ 7 straipsnyje pabrėžta, kad **savivaldybės**, nustatydamos priemonės, pagal kurias teikiama valstybės parama, ir atsižvelgdamos į konkrečios valstybės paramos tikslą, šios valstybės paramos gavėjams **nustato paramos teikimo tvarką**, kuri privalo būti vienoda visiems šios valstybės paramos siekiantiems subjektams. Paminėtina, kad į valstybės paramos sąvoką patenka ir parama, teikiama savivaldybių biudžetų lėšomis (SVVĮ 2 straipsnio 20 dalies 3 punktas).

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 15 straipsnio 4 dalį, *jeigu teisės aktuose yra nustatyta papildomų įgaliojimų savivaldybei, sprendimų dėl tokių įgaliojimų vykdymo priėmimo iniciatyva, neperžengiant nustatytų įgaliojimų, priklauso savivaldybės tarybai*.

Pabrėžtina, kad nei aukščiau nurodytos SVVPĮ normos, nei minėta VSĮ 15 straipsnio 4 dalis, nei VSĮ 34 straipsnio 6 dalis (ankstesnės redakcijos 29 straipsnio 8 dalis), kurioje yra įtvirtinti savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimai, nenumato Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriui teisės tvirtinti norminį teisės aktą - Varėnos rajono savivaldybės paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarkos aprašą.

Kadangi nagrinėjamu atveju nėra įstatyminio pavedimo, įtvirtinančio savivaldybės administracijos direktoriaus kompetenciją, reglamentuoti (nustatyti) paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarką, darytina išvada, kad Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius tvirtindamas pirmiau nurodytą norminį teisės aktą viršijo savo įgaliojimus.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje ne kartą buvo pažymėta, kad savivaldybių savarankiškumas ir veiklos laisvė pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją – konstituciniai principai, tačiau Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalies norma, kad savivaldybės veikia laisvai ir savarankiškai, negali būti atsiejama nuo toje pačioje dalyje įtvirtintos nuostatos, kad savivaldybių veikimo laisvė ir savarankiškumas yra saistomi Konstitucijoje bei įstatymuose apibrėžtos jų kompetencijos (žr. Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 13 d., 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimus).

Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi *viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų normomis ir svarbu, kad institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, veikty tik taip, kaip numato teisės aktai* (žr., pvz. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. birželio 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. el-5-502/2022; 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015). Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgalinimus, kurie jam yra konkrečiai suteikti, *plečiamas kompetencijos ribų aiškinimas yra*

negalimas (žr., pvz. 2013 m. liepos 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A662-1392/2013; 2013 m. liepos 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1405/2013). Viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, laikytini neteisėtais, ir toks pažeidimas laikytinas esminiu, sudarančiu savarankišką pagrindą panaikinti priimtą administracinį aktą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. birželio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-492-789/2022; 2022 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-481-502/2022; 2022 m. rugsėjo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-510-502/2022).

Taip pat svarbu pažymėti, kad pagal Tvarkos aprašo 13 punktą parama teikiama ne tik SVV subjektams (13.1 papunktis), bet ir verslą vienijantiems subjektams (13.2 papunktis). Tvarkos aprašo 4 punkte nurodyta, kad verslą vienijantis subjektas tai - viešas juridinis asmuo, vienijantis smulkiojo ir vidutinio verslo subjektus įvairiais pagrindais (pagal veiklos pobūdį, interesus ir pan.) ir atstovaujantis jų interesams. Minėta sąvoka iš esmės atitinka asociacijos sampratą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje: asociacija – savo pavadinimą turintis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – koordinuoti asociacijos narių veiklą, atstovauti asociacijos narių interesams ir juos ginti ar tenkinti kitus viešuosius interesus.

Pabrėžtina, kad SVVPĮ 6 straipsnyje įtvirtintos valstybės paramos formos gali būti taikomos tik SVV subjektams. Pagal SVVPĮ 2 straipsnio 15 dalį, SVV subjektas - tai „*labai maža, maža ar vidutinė įmonė, atitinkančios šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, arba verslininkas, atitinkantis šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytas sąlygas*“. Kaip matyti, Tvarkos apraše nustatytas teisinis reglamentavimas nepagrįstai išplėtė subjektų, kuriems gali būti teikiama finansinė parama, ratą.

Įsakymas taip pat prieštarauja:

1. Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, kurio esmė – teisės viešpatavimas. Konstitucinis teisės viešpatavimo imperatyvas reiškia, kad valdžios laisvę riboja teisė, kuriai privalo paklusti visi teisinių santykių subjektai, neišskiriant nė teisėkūros subjektų (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

2. Viešojoje teisėje galiojančiam principui - viešojo administravimo subjektams viskas, kas tiesiogiai neleista įstatymo, yra uždrausta (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartį administracinėje byloje A-146-1917/2012).

3. VSĮ 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam teisėtumo principui, pagal kurį savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais.

4. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 4 punkte nurodytam įstatymo viršenybės principui, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus.

5. VAĮ 3 straipsnio 8 punkte įtvirtintam nepiktnaudžiavimo valdžia principui pagal kurį viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 7 d. įsakymo Nr. DV-1252(3.2.) „Dėl Varėnos rajono savivaldybės paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarkos aprašo patvirtinimo“ panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Gedmantė Eimontienė

I. Vertinskienė, mob. +370 609 54 657, el. p. ingrida.vertinskiene@vaistaiga.lt